

Subsidiereglement aanleg van een hemelwatervoorziening

Inleiding

Dit reglement heeft een looptijd van 1 januari 2026 tot en met 31 december 2031.
De subsidie wordt toegekend door Stad Turnhout binnen de perken van de door de gemeenteraad goedgekeurde kredieten en de in het meerjarenplan toegekende middelen.

Aanleiding en doelstelling

Stad Turnhout wil een ambitieus klimaatbeleid voeren. Zo ondertekende het bestuur de Burgemeestersconvenant 2030, met de ambitie om 40% CO₂ te besparen tegen 2030 en om een klimaatneutrale stad te zijn tegen 2050. Een belangrijk onderdeel is inzetten op klimaatadaptatie om als stad veerkrachtig te kunnen reageren op het reeds veranderende klimaat. Gezien de prognoses omtrent het klimaat, met een steeds heviger regenvall dient tijdig te worden ingespeeld op overbelasting van het rioleringsstelsel. Uit het integraal groen- en waterplan blijkt dat een groot deel van de oplossing voor regenwateroverlast en droogte ligt op privaat domein. Door regenwater vanop de daken lokaal vast te houden en te laten infiltreren, zorgen we gezamenlijk voor een gezondere bodem en minder belasting op de riolen, waterbekkens en de vallei van de Aa. Naast het water lokaal vast houden, zorgt een hemelwaterput voor hergebruik van regenwater en wordt er efficiënter omgegaan met leidingwater.

Stad Turnhout wenst haar inwoners aan te moedigen om regenwater lokaal op te vangen, te hergebruiken en ter plaatste te laten infiltreren in de bodem en geeft hiervoor een subsidie voor een hemelwaterput en/of bovengrondse infiltratievoorziening.

Door het toekennen van een subsidie wordt er gestimuleerd om een hemelwaterput en/of bovengrondse infiltratievoorziening/wadi te voorzien.

Het plaatsen van een hemelwaterinstallatie beperkt het gebruik van leidingwater (water van hoge kwaliteit) voor doeleinden waarvoor het niet bedoeld is (toilet, wasmachine, tuin sproeien, ...).

Een bovengrondse infiltratievoorziening zorgt voor minder overlast op het rioleringsstelsel, minder droogte en een vermindering in de verontreiniging van het oppervlaktewater.

Definities

In dit subsidiereglement hebben de onderstaande termen de ernaast vermelde betekenis:

- Hemelwater:
verzamelnaam voor regen, sneeuw en hagel, met inbegrip van dooiwater.
- Gewestelijke hemelwaterverordening 2023:
<https://omgeving.vlaanderen.be/nl/verordeningen/de-gewestelijke-hemelwaterverordening-2023>
- Technisch achtergronddocument gewestelijke stedenbouwkundige verordening hemelwater, versie 1.2 (richtsnoer, 2023):
<https://www.integraalwaterbeleid.be/nl/publicaties/technisch-achtergronddocument-bij-de-gewestelijke-stedenbouwkundige-verordening>
- Waterwegwijzer bouwen en verbouwen:
<https://vmm.vlaanderen.be/publicaties/waterwegwijzer-bouwen-en-verbouwen>
- Hemelwaterput:
reservoir voor het opvangen en stockeren van hemelwater.
- Hemelwaterinstallatie:
het geheel van hemelwaterput met bijhorende leiding- en pompsysteem, filters,... met het oog op het hergebruik van hemelwater.
- Buffervoorziening:
een voorziening voor het bufferen van hemelwater met een vertraagde afvoer en een noodoverlaat.
- Hemelwateropvang:
het verzamelen van regenwater van daken om dit later te kunnen hergebruiken.
- Hemelwaterinfiltratie:
het proces waarbij regenwater van daken, terrassen en opritten direct in de bodem wordt gebracht, in plaats van naar de riolering te stromen.
- Bovengrondse Infiltratievoorziening:
een systeem in de buitenlucht, zoals een wadi, infiltratiekom of -gracht, dat regenwater opvangt en langzaam laat infiltreren in de bodem om wateroverlast te voorkomen.

- **Groendak:**
een dak dat begroeid is met levende planten en hemelwater buffert.
- **Horizontale dakoppervlakte:**
de oppervlakte van de projectie van het dak op een horizontaal vlak.
- **Eigenaar:**
de natuurlijk persoon en in voorkomend geval de persoon met wie hij gehuwd is, wettelijk of feitelijk samenwoont, of in voorkomend geval de rechtspersoon, die op grond van een zakelijk recht (naakte eigenaar, erfpachthouder, opstalhouder en vruchtgebruiker) het onroerend goed (waarop de aanvraag betrekking heeft) bezit.
- **Niet-eigenaar:**
de huurder of gebruiker.
- **Perceel:**
privaat terrein, al of niet bestaande uit meerdere kadastrale percelen.

Wie komt in aanmerking

Artikel 1: De subsidie kan aangevraagd worden door:

- **Natuurlijke personen, zowel eigenaar, gebruiker of huurder.**
Indien de aanvrager geen eigenaar is van het gebouw waarop de aanvraag van toepassing is, moet de volledige naam van de eigenaar(s) ook op het subsidieaanvraagformulier ingevuld worden en moet(en) de eigenaar(s) mee ondertekenen voor akkoord.
- **Rechtspersonen, zowel eigenaar, gebruiker of huurder (bijvoorbeeld: scholen, sociale huisvestingsmaatschappijen, verenigingen en bedrijven).**
Indien de aanvrager geen eigenaar is van het gebouw waarop de aanvraag van toepassing is, moet de volledige naam van de eigenaar(s) ook op het subsidieaanvraagformulier ingevuld worden en moet(en) de eigenaar(s) mee ondertekenen voor akkoord.

Voor de subsidie komen niet in aanmerking:

- Ingrepen op het openbaar domein of op een grond die bestemd is voor overdracht/toevoeging aan het openbaar domein.
- Ingrepen die een bouwovertreiding rechtzetten.
- Ingrepen die wettelijk verplicht zijn.

Artikel 2: Aanvragers moeten voldoen aan de criteria en voorwaarden zoals opgenomen in dit reglement. Er mag geen sprake zijn van dubbele financiering.

Stad Turnhout verleent een subsidie voor de hemelwateropvang en -infiltratie die voldoet aan onderstaande voorwaarden:

- Enkel ingrepen op privaat terrein, op het grondgebied van stad Turnhout komen in aanmerking.
- Ingrepen uitgevoerd vanaf 1 januari 2025 komen in aanmerking.
- De ingreep is structureel en heeft een permanent of definitief karakter. Het blijft minstens 10 jaar na oplevering behouden en onderhouden.
- De ingreep is uitgevoerd volgens de regels van goed vakmanschap en geeft geen nadelige gevolgen voor de omliggende percelen. De subsidieaanvrager is zelf verantwoordelijk voor de goede werking ervan. De toekenning van een subsidie betekent niet dat Stad Turnhout verantwoordelijkheid opneemt voor wat betreft materialen en/of resultaten.
- Enkel ingrepen die zorgen voor een vermindering van regenwater in de riolering komen in aanmerking.
- De subsidie kan slechts éénmaal worden aangevraagd op hetzelfde perceel, tenzij het dak deel is van gesloten bebouwing. Indien twee afzonderlijke bovengrondse infiltratievoorziening geplaatst worden, één voor elke dakhelft in de aangrenzende voor- of achtertuin, mag de subsidie twee keer aangevraagd worden op hetzelfde perceel.

Wat ondersteunen we

Artikel 3: Volgende uitgaven komen in aanmerking voor subsidiëring voor zover ze bijdragen tot het doel zoals omschreven in de doelstelling van dit reglement.

De werkzaamheden kunnen zowel gebeuren door aannemers, als door de aanvrager zelf.

- werkuren van aannemers voor de aanleg van de inrichting;
- materialen die gebruikt worden voor en bij de specifieke inrichting.

Doelstellingen van een hemelwaterinstallatie.

- Door het opvangen van hemelwater daalt het verbruik aan leidingwater. Hierdoor daalt de waterfactuur, omdat men bij de berekening van de milieubelasting rekening houdt met het leidingswaterverbruik.
- Door hemelwater te gebruiken voor het doorspoelen van de WC en/of het gebruik van de wasmachine, wordt er minder water van hoge kwaliteit (leidingwater) gebruikt voor doeleinden waarvoor het niet bedoeld is.
- Hemelwater is zachter dan leidingwater en dus beter voor een wasmachine.

Doelstellingen van een bovengrondse infiltratievoorziening.

- Een vermindering in de verontreiniging van het oppervlaktewater.
- Een verlaging van de piekdebieten.
- Een verhoging van het rendement van rioolwaterzuiveringsinstallaties.
- Een beperking van de indringing van zout water.

Bovendien kan een infiltratievoorziening probleemloos worden gecombineerd met een regenton.

Artikel 4: De gesubsidieerde hemelwaterput of de infiltratievoorziening moet voldoen aan de richtlijnen zoals bepaald in 'Krachtlijnen voor een geïntegreerd rioleringsbeleid in Vlaanderen', meer bepaald de 'code van goede praktijk voor hemelwaterputten en infiltratievoorzieningen'.

Artikel 5: Het volume van de hemelwaterput dient in overeenstemming te zijn met de aangesloten dakoppervlakte. Aan de hand van onderstaande tabel kan de minimuminhoud van de hemelwaterput bepaald worden.

Horizontale dakoppervlakte	Minimale inhoud hemelwaterput
0 - 80 m ²	5 000 liter
81 – 120 m ²	7 500 liter
121 – 200 m ²	10 000 liter
> 200 m ²	100 liter per m ² dakoppervlakte

Indien het aangesloten dak een groendak is of er een infiltratievoorziening aangesloten is, mag voor de berekening van de minimale inhoud hemelwaterput rekening gehouden worden met de helft van de horizontale dakoppervlakte.

Artikel 6: De oppervlakte van de bovengrondse infiltratievoorziening dient in overeenstemming te zijn met de aangesloten dakoppervlakte. Er moet tegelijk voldaan zijn aan volgende voorwaarden:

- De infiltratieoppervlakte van de bovengrondse infiltratievoorziening bedraagt minimaal 8% van de horizontale dakoppervlakte.
- Het buffervolume van de infiltratievoorziening bedraagt minimaal 33 liter per vierkante meter.
- De diepte van de bovengrondse infiltratievoorziening mag niet dieper zijn dan 50 cm ten opzichte van het maaiveld.

Financiële ondersteuning

Artikel 7: Het subsidiebedrag bedraagt:

- 250 EUR voor een hemelwaterinstallatie, die voldoet aan de voorwaarden van artikel 5;
- 500 EUR voor een bovengrondse infiltratievoorziening, die voldoet aan de voorwaarden van artikel 6.

Aanvraag

Artikel 8: Aanvragen kunnen door de begunstigden bedoeld in artikel 1 ingediend worden van 1 januari tot en met 15 november van het subsidiejaar.

Artikel 9: Ontvankelijkheid

De aanvraag voor het bekomen van de subsidie kan worden ingediend bij team klimaat na de uitvoering van de werken. Aanvragen gebeuren via het invulformulier op de stedelijke website.

Om ontvankelijk te zijn, omvat uw aanvraagdossier minstens:

1. Een volledig ingevuld en ondertekend aanvraagformulier, (in voorkomend geval) ondertekend voor akkoord door alle betrokken naakte eigenaars, alle houders van zakelijke rechten en de huurder (zie artikel 1).

2. Een kopie van de facturen (met verwijzing plaats uitvoering werken + een gedetailleerde opdeling van alle kosten) van de hemelwaterinstallatie of de bovengrondse infiltratievoorziening of het bewijs van de installatiekosten.
3. Een situatietekening van de installatie met vermelding van de ligging van de regenwaterput, filters, pompen en aanduiding van de aansluitingen (WC, kraan, wasmachine en overige aansluitingen) en/of een plan van de bovengrondse infiltratievoorziening.
4. Enkele foto's van de bovengrondse infiltratievoorziening van de bestaande toestand na plaatsing van de installatie.
5. Een kopie van de stedenbouwkundige vergunning indien van toepassing.
6. Een de-minimisverklaring inzake staatsteun indien de aanvrager geen natuurlijk persoon is.

De factuurdatum van de ingediende facturen mag niet meer dan 1 jaar verstreken zijn bij ontvangst van het aanvraagdossier.

De ontvangst van de subsidieaanvraag wordt bevestigd binnen een termijn van 15 kalenderdagen met een ontvangstmelding.

Laattijdig ingediende aanvragen en facturen zullen niet in aanmerking genomen worden.

Artikel 10: Wanneer het subsidieaanvraagdossier onvolledig is, wordt aan de aanvrager gemeld dat de aanvraag onvolledig is en dat het dossier moet worden vervolledigd binnen een termijn van 20 kalenderdagen te rekenen vanaf de vraag tot vervollediging.

Als het aanvraagdossier niet binnen de opgelegde termijn vervolledigd wordt, zal de aanvraag geweigerd worden.

Beoordeling en uitbetaling

Artikel 11: Het klimaatteam controleert de ontvankelijkheid, beoordeelt de kwaliteit van de aanvraagdossiers en maakt een uitbetalingsvoorstel op.

Op basis van het advies beslist het college van burgemeester en schepenen over de effectieve toekenning van de ondersteuning.

De effectieve uitbetaling van de subsidie gebeurt door overschrijving op het rekeningnummer van de aanvrager vermeld op het aanvraagformulier.

De subsidie zal binnen de termijn van 30 kalenderdagen na toekenning van de ondersteuning worden uitbetaald.

Artikel 12: Deze subsidie is niet cumuleerbaar met andere steunmaatregelen voor dezelfde activiteit.

Controle en sanctie

Artikel 13: Iedere begunstigde van de subsidie moet deze gebruiken voor het doel waarvoor zij is toegekend. De wet van 14 november 1983 betreffende de controle op de toekenning en de aanwending van sommige toelagen is van toepassing.

Artikel 14: Controle op de naleving van de voorschriften en op de juistheid van de ingediende gegevens kan op ieder ogenblik uitgeoefend worden door een medewerker van het klimaatteam of een gevolmachtigde van het college van burgemeester en schepenen. Deze hebben steeds toegang tot alle informatie betreffende de subsidie en het recht om ter plaatse na te gaan of de verleende subsidie werd aangewend voor het doel waarvoor ze werd toegekend.

Het vaststellen van inbreuken, zoals het niet naleven van één of meerdere bepalingen van dit reglement of het meedelen van onjuiste of onvolledige gegevens, kan leiden tot de gehele of gedeeltelijke terugvordering van de verleende subsidie, waartoe zal besloten worden door het college van burgemeester en schepenen.

De subsidieverstrekker kan niet aansprakelijk worden gesteld voor de schade die geleden wordt naar aanleiding van deze beslissing.

Artikel 15: Bij betwisting wordt de betrokkene gehoord en beslist het college van burgemeester en schepenen.

Staatssteun (niet van toepassing voor natuurlijke personen)

De Europese Unie wil gelijke concurrentievoorwaarden scheppen voor alle ondernemingen op de interne markt. Wanneer publieke autoriteiten voordelen toekennen aan bepaalde ondernemingen, die concurreren in de markt, kan de mededinging worden verstoord. Dergelijke voordelen worden staatssteun genoemd.

Overheden die steun verlenen, moeten de regels voor staatssteun respecteren. Vooraleer de aanvrager (onderneming) een subsidiebedrag in het kader van dit reglement indient, dient de aanvrager er zich van te vergewissen, dat deze subsidie conform met de Europese staatssteunreglementering is, meer bepaald conform is met de artikelen 107, 108 en 109 van het Verdrag betreffende de Werking van de Europese Unie (VWEU).

Iedere aanvrager (onderneming) wordt geacht zelf en op eigen risico te onderzoeken of de subsidie als staatssteun is de zin van artikel 107 (1) VWEU moet worden gekwalificeerd. Door de aanvraag in te dienen, verklaart de aanvrager derhalve dat als de subsidie wordt toegekend, deze niet als staatssteun moet worden gekwalificeerd en/of deze steun verenigbaar is met de interne markt. Een gedateerde en ondertekende de-minimisverklaring kan worden toegevoegd bij elke aanvraag.

Algemene bepalingen

Geheimhouding en beveiliging

Als Stad Turnhout in het kader van dit reglement persoonsgegevens moet verwerken, zal dit steeds gebeuren in overeenstemming met de huidige geldende privacywetgeving waaronder de Verordening (EU) 2016/679 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens (algemene verordening gegevensbescherming).

De gegevens zullen uitsluitend worden gebruikt ten behoeve van de toepassing van dit subsidiereglement door Stad Turnhout. De verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan Stad Turnhout is opgedragen.

Stad Turnhout zal persoonsgegevens nooit zomaar doorsturen of bekendmaken aan een derde partij. Stad Turnhout doet dat alleen als daarvoor toestemming wordt verleend of als dit wettelijk verplicht is.

De persoonsgegevens worden verwerkt en opgeslagen zolang dat nodig is voor het doel waarvoor ze zijn verzameld. De gegevens zullen gedurende deze periode bijgehouden worden door Stad Turnhout.

Na afloop van de bewaartermijn worden de persoonsgegevens door Stad Turnhout gewist.

Meer informatie over hoe persoonsgegevens worden verwerkt, kan teruggevonden worden via www.turnhout.be. Vragen kunnen gemaild worden naar informatieveiligheid@turnhout.be

Geschillenregeling

Geschillen worden eerst in der minne geregeld. Indien dit niet lukt, wordt het geschil voorgelegd aan de bevoegde rechtbanken van het gerechtelijk arrondissement Antwerpen, afdeling Turnhout.

